

การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีน ของสถานประกอบการเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรี อาเซียนและจีน

Manpower Requirement Analysis for the Corporations in Business Chinese to ASEAN and China Free Trade Area

ชุตีระ ระบอบ, พรรณราย แสงวิเชียร, สุพิศพรรณ วัจนเทพินทร์,
แวมมยุรา คำสุข, อดุลย์ นงภา, Zhao Jing Yan
อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนของสถานประกอบการเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์และผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนที่มีต่อความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีน ศึกษาความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ศึกษาศักยภาพการผลิตกำลังคนด้านธุรกิจจีนรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์การเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาในการผลิตบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีนที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในปัจจุบัน โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิและแหล่งปฐมภูมิ และการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าของสถานประกอบการหรือตัวแทนผู้บริหาร ผู้บริหารหรือตัวแทนสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรธุรกิจไทย-จีน รวมจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า จุดอ่อนหรือปัญหาอุปสรรคสำคัญของผู้ประกอบการไทย เมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของตลาดอาเซียนและจีนร้อยละ 38.9 รองลงมาได้แก่ คู่แข่งขันทางธุรกิจมีศักยภาพและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีเหนือกว่า ร้อยละ 32.3 ความไม่เข้มแข็งของเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมของไทย ร้อยละ 17.7 ไม่มีประสบการณ์ทางธุรกิจในประเทศอาเซียนและจีน ร้อยละ 9.1 ความจำเป็นเร่งด่วนของภาครัฐที่จะต้องดำเนินการเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนคือ การพัฒนาศักยภาพทางด้านกำลังคนเข้าสู่ตลาด แรงงาน ($\bar{x} = 1.49$) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพด้านระบบโลจิสติกส์ ($\bar{x} = 1.44$) การแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดเขตการค้าเสรี ($\bar{x} = 1.34$) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของสถานประกอบการด้านการคุณภาพสินค้า ($\bar{x} = 1.33$) ในด้านความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสถาบันการศึกษาในการผลิตบัณฑิตด้านธุรกิจจีน เพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน คือ มีความรู้ในศัพท์เทคนิคเกี่ยวกับธุรกิจอาเซียนและจีน ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง ($\bar{x} = 1.21$) สามารถพูดภาษาจีนหรือภาษาประเทศอาเซียนเชิงธุรกิจได้ ($\bar{x} = 1.14$) ผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.10$) เน้นการเรียนรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ เช่น การฝึกงานในสถานประกอบการ ($\bar{x} = 0.96$) รายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน ด้านวิชาเอกบังคับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับจำเป็น ($\bar{x} = 1.82$, S.D. = 0.448) โดยรายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงรายวิชาเดียวคือ วิชาสัมมนาธุรกิจจีน ($\bar{x} = 2.08$) รองลงมา ได้แก่ วิชาพัฒนาการและการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน ($\bar{x} = 1.98$) รายวิชาที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมีเพียง 1 รายวิชา ได้แก่ วิชาการสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ ($\bar{x} = 1.54$) รายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน ด้านวิชาเอกเลือก มีความจำเป็น ($\bar{x} = 1.67$, S.D. = 0.471) รายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงรายวิชาเดียวคือ วิชาการจัดการข้ามวัฒนธรรมไทย-จีน ($\bar{x} = 2.05$) รองลงมา ได้แก่ ภูมิศาสตร์กายภาพจีนเชิงธุรกิจ ($\bar{x} = 2.04$) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์หรือมีความจำเป็นในการทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับจำเป็นน้อย ($\bar{x} = 1.31$, S.D. = 0.396) คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงคุณลักษณะเดียวคือ กล้าแสดงความคิดเห็น ($\bar{x} = 1.48$) รองลงมา ได้แก่ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ($\bar{x} = 1.46$) และความซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 1.20$)

คำสำคัญ: ศักยภาพ, จังหวัดสมุทรปราการ, ประชาคมอาเซียน

Abstract

This research was aimed to survey the situations and impact of ASEAN Community to economic and social of Samut prakarn Province, to study the potential of strategic plan in provincial development and the preparedness to AEC and regulate guideline to enhance the ability and the preparedness. This research use quantitative methodology by collecting data from questionnaires, survey and interview. The 266 participants were samples selected from head of local government office, public enterprises, local administrators and private sector including 24 participants from interview. The qualitative methodology by reviewing documents and related research. The statistics descriptive use for analyzing data were frequency, percentage, average and standard deviation.

The results of this study revealed that participants should have comprehended the AEC's situations to economic and social of the Samutprakarn province were at moderate level ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = 0.617), there was only one factor which understood the purpose of AEC at highest level ($\bar{x} = 3.24$, S.D. = 0.617), Participant's overview of AEC were at moderate level ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = 0.625). The attitude toward the impact of AEC which were at moderate level ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 0.574). The Samutprakarn Province's strength were suitable location lead to the center of production base, the efficiency of transportation logistics, skill labor, famous in cultural and custom tourists and strong in local administration. The weakness points were pollution problems, labor shortage, less efficiency in logistics network, illegal labor, the limited development of technology, less understanding and enthusiastic of labor, lack of efficiency in the natural resources deterioration's prevention. For the preparedness it should have the enhance AEC understanding and stimulate government and local sector cooperation in every level and adjust strategic guidelines beforehand of Samut prakarn Province.

Keyword: Potential, Samutprakarn Province, ASEAN Community

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แรงงานนับเป็นปัจจัยการผลิตและเป็นทุนมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของทุกประเทศและในทุกระดับ รายงานของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2554) ระบุว่าตลาดแรงงานของไทยมีปัญหาการขาดแคลนทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพในระดับที่ค่อนข้างรุนแรง ในระดับปริญญาตรีจะมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นตามโครงสร้างจำนวนประชากร ปีละจำนวน 304,000 คน ศึกษาต่อจำนวน 72,960 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 24 เข้าสู่ตลาดแรงงานปีละ 207,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 68 ปัจจุบันตลาดใช้แรงงานระดับปริญญาตรีราว 3.65 ล้านคน ปริญญาโท 0.46 ล้านคน รวม 4.1 ล้านคน (ในปีพ.ศ. 2551 จากการสำรวจพบว่าความต้องการแรงงานระดับปริญญาตรี 46,000 คน ขาดแคลนแรงงาน 29,000 คน ว่างงานจำนวน 114,800 คน) ปัญหาแรงงานขาดแคลนซึ่งนอกจากปัญหาเชิงปริมาณแล้วยังขาดแคลนในเชิงคุณภาพกล่าวคือ ผู้ประกอบการไม่สามารถหาแรงงานที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้ (Qualified Worker) เนื่องจากทักษะแรงงานไม่ตรงต่อความต้องการสถานการณ์ดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากขาดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตหรือสถาบันการศึกษากับผู้ใช้คือตลาดแรงงาน แม้จะมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาจำนวนมากในแต่ละปีทำให้สิ้นตลาดแรงงานแต่ยังมีบางส่วนที่ขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากเรียนไม่ตรงสาขาและจำนวนมากที่ด้อยคุณภาพจึงไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ การผลิตกำลังคนไม่ตรงกับความต้องการนั้น ปัญหาที่ยังอยู่ที่ขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสม ผู้เรียนเลือกเรียนไม่ถูกทาง เรียนตามกระแสค่านิยม และขาดข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ

การรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนกำลังมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับจีน เมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน ผลกระทบติดตามมาก็คือเปิดโอกาสให้บริษัทข้ามชาติจากจีนเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้สถานประกอบการไทยเข้าไปลงทุนในจีนมากขึ้นเช่นกัน สถาบันการศึกษาชั้นนำของไทยหลายแห่งเริ่มหันรับความต้องการกำลังคนดังกล่าว แต่ส่วนใหญ่่มักจะเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ภาษาจีนเป็นหลัก โดยขาดการเสริมทักษะและความรู้ด้านการจัดการธุรกิจซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานและการค้ากับจีน คณะบริหารธุรกิจได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์และผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน ที่มีต่อความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีน รวมทั้งศึกษาศักยภาพการผลิตกำลังคนด้านธุรกิจจีน

ของสถาบันการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางเตรียมความพร้อมในการผลิตบัณฑิตทางด้านธุรกิจจีน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์และผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน ที่มีต่อความต้องการกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีน
2. เพื่อสำรวจความต้องการกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงของไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนของสถาบันการศึกษา ในระดับอุดมศึกษารองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน
4. เพื่อกำหนดแนวทางการสำหรับสถาบันการศึกษาในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีการติดต่อหรือความเชื่อมโยงทางธุรกิจระหว่างไทยกับจีนที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงของไทย ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร นิคมอุตสาหกรรมบางพลี นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดในเขตปริมณฑล เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการส่งออกที่รองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน
2. ศึกษาเฉพาะสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีการผลิตบัณฑิตด้านธุรกิจจีน ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงความต้องการด้านกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในจังหวัดพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงของไทยและศักยภาพในการผลิตกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนในระดับอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน

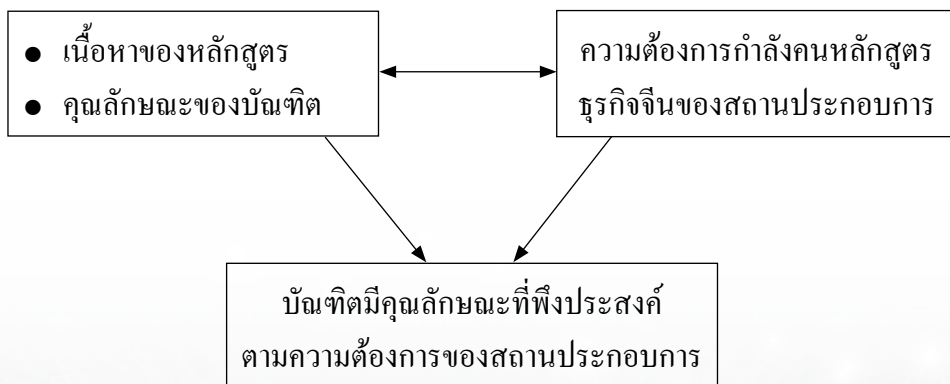
2. ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจจีนตามความต้องการของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน และการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการทางด้านกำลังคนรองรับการ เปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการผลิตกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดการพัฒนากำลังคน
2. สถานการณ์การผลิตกำลังคนของประเทศ
3. แนวคิดการจัดการทุนมนุษย์และทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4. แนวคิดการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
5. ความต้องการกำลังคนหลักสูตรธุรกิจจีนกับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน
6. หลักสูตรธุรกิจจีนในสถาบันอุดมศึกษา
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทและขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จัดเป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและแหล่งปฐมภูมิ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษารายการทางราชการ เอกสารการประชุมทางวิชาการ และการสัมภาษณ์ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นลักษณะของการใช้แบบสอบถาม

ประชากร

ประชากรที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ได้แก่

1. บริษัทหรือสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมของคนไทยหรือของนักลงทุนจากต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจทางการผลิตการค้าและการบริการที่ประกอบธุรกิจการค้ากับเงินจำนวน 360 ราย
2. สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีการเปิดสอนในหลักสูตรธุรกิจเงินหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจกับเงิน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกออกได้ดังนี้

1. ผู้บริหารหรือตัวแทนสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจกับเงินอาจเป็นลักษณะการผลิต การค้า และการบริการ มีตำแหน่งในระดับผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร
2. คุณลักษณะของสถานประกอบการที่เป็นตัวอย่าง ได้แก่ ดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็นการผลิต การค้า หรือการบริการกับเงินโดยมีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป มีผู้บริหารเป็นคนไทยหรือชาวต่างประเทศ มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปและมีที่ตั้งสำนักงานหรือสถานประกอบการในพื้นที่เขตจังหวัดเป้าหมาย

จำนวนและประเภทของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. สถาบันการศึกษา มีที่เปิดสอนหลักสูตรธุรกิจเงินรวมทั้งสิ้นจำนวน 3 แห่ง โดยเก็บข้อมูลทั้งหมด ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2. สถานประกอบการที่ทำธุรกิจกับเงิน ที่เป็นตัวอย่างจำนวน 189 ราย การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ Taro Yamane (กำหนดค่าให้ $\alpha = 0.05$) โดยที่ $n = N/1+N(\alpha)^2$ จะได้ $360/1+360(0.25)^2 = 189$ ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. มีหนังสือขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไป Try out กับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน นำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.8671
3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยตนเองจนได้จำนวนครบถ้วนตามที่ต้องการ
4. การสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการสัมภาษณ์จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้บริหาร/ประธาน/หัวหน้าหลักสูตรธุรกิจเงิน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือ จากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
4. แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ/ตรวจเครื่องมือวิจัย
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความตรงตามโครงสร้างของสร้าง (Construct validity)
6. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือ

1) แบบสอบถาม (Questionnaires)

แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความจำนวน 7 ข้อ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเหตุการณ์ค้าเสรีอาเซียน-จีน มีข้อความจำนวน 8 ข้อ
- ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจจีน มีข้อความจำนวน 24 ข้อ
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจจีน มีจำนวน 3 ระดับ ได้แก่ จำเป็นมากที่สุด จำเป็น จำเป็นน้อย รวมจำนวน 15 ข้อ
- ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

2) แบบสัมภาษณ์ (Interview)

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการหรือตัวแทน และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ประธาน/หัวหน้าหลักสูตรธุรกิจจีน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส ทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติอย่างง่าย ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ค้าเสรีอาเซียนและจีน ใช้ค่าร้อยละ ความถี่ นำเสนอในรูปแบบตารางและพรรณนาลักษณะของข้อมูล

2) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจจีน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผล

3) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้งานใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลความสำคัญของรายวิชาและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ใช้แบบตรวจสอบรายการและมาตราส่วนประมาณค่าของ Best (1977) ดังนี้

คะแนน 4.50 – 5.00	หมายถึง	จำเป็นมากที่สุด
คะแนน 3.50 – 4.49	หมายถึง	จำเป็นมาก
คะแนน 2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน 1.50 – 2.49	หมายถึง	จำเป็นน้อย
คะแนน 1.00 – 1.49	หมายถึง	จำเป็นน้อยที่สุด

4) การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด และปัญหาหรือข้อคิดเห็นเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำมาเรียบเรียงจัดกลุ่มคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้บริหารหรือตัวแทนสถานประกอบการ และผู้บริหารหรือผู้ที่รับผิดชอบหลักสูตรธุรกิจเงินในสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 และเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 โดยมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการมากที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในบริษัทปัจจุบันเป็นระยะเวลาเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 สำหรับสถานประกอบการมีระยะเวลาเปิดดำเนินการเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.6 ส่วนใหญ่มีเงินทุนจดทะเบียน 5-10 ล้านบาทมากที่สุด จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.2 เป็นสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจกับเงินมากที่สุด จำนวน 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.7 การดำเนินธุรกิจด้านรับสินค้ามาจำหน่ายมากที่สุด จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.4 ดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับเงินเป็นระยะเวลา 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.5

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน

เมื่อเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนแล้ว จะมีผลกระทบต่อการค้าเงินของสถานประกอบการ ปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.2 ผลกระทบในด้านบวกคือสามารถขยายตลาดได้กว้างขวางยิ่งขึ้นมีจำนวนมากที่สุด 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.7 ผลกระทบ

ในด้านลบมากที่สุดคือ คู่แข่งขันมากขึ้น จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.9 การเตรียมการของสถานประกอบการมากที่สุดคือ พัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากร จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.3 ความคาดหวังของสถานประกอบการที่จะได้รับความสนับสนุนจากภาครัฐ มากที่สุด คือ ปรับปรุงขั้นตอน กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศให้สะดวกขึ้น จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 จุดอ่อนหรือปัญหาอุปสรรคสำคัญของผู้ประกอบการไทยเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและเงินมากที่สุดคือ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของตลาดอาเซียนและเงิน จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.8

ความจำเป็นเร่งด่วนของภาครัฐที่จะต้องดำเนินการคือ การพัฒนาศักยภาพทางด้านกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จำนวน 62 ราย ร้อยละ 16.9 ความจำเป็นเร่งด่วนของสถานประกอบการมากที่สุดคือ การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนหรือบุคลากรในอนาคต จำนวน 69 ราย ร้อยละ 36.51 ความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถพูดภาษาจีนหรือภาษาประเทศอาเซียนในเชิงธุรกิจได้มากที่สุด จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.86

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจจีน

ตารางที่ 3-1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน ด้านวิชาเอกบังคับ

วิชาเอกบังคับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ภาษาจีนเชิงธุรกิจ	3.59	0.89	จำเป็นมาก
2. การสื่อสารภาษาจีนเชิงธุรกิจ	3.52	0.79	จำเป็นมาก
3. การอ่านและการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ	3.25	0.92	จำเป็นปานกลาง
4. พัฒนาการและการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน	3.22	0.85	จำเป็นปานกลาง
5. วัฒนธรรมการทำธุรกิจของจีน	3.52	0.81	จำเป็นมาก
6. การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของจีน	3.25	0.87	จำเป็นปานกลาง
7. ตลาดและพฤติกรรมของตลาดจีน	3.58	0.96	จำเป็นมาก
8. กฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน	3.59	0.83	จำเป็นมาก
9. การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน	3.69	0.84	จำเป็นมาก
10. ตลาดเงินตลาดทุนและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องของจีน	3.34	0.83	จำเป็นปานกลาง
11. สัมมนาธุรกิจจีน	3.32	0.57	จำเป็นปานกลาง
รวม	3.53	0.81	จำเป็นมาก

จากตารางที่ 3-1 วิชาเอกบังคับในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับจำเป็นมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 (S.D.=0.81) รายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D.=0.84) น้อยที่สุด ได้แก่ วิชาพัฒนาการและการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจีน ค่าเฉลี่ย 3.22 (S.D.=0.85) และในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3-2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน ด้านวิชาเอกเลือก

วิชาเอกเลือก	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ระบบการสื่อสารและการเจรจาธุรกิจ	3.13	0.73	จำเป็นปานกลาง
2. การจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับธุรกิจจีน	3.08	0.71	จำเป็นปานกลาง
3. ภูมิศาสตร์กายภาพจีนเชิงธุรกิจ	3.03	0.73	จำเป็นปานกลาง
4. เศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีน	3.11	0.72	จำเป็นปานกลาง
5. การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาจีน	3.53	0.81	จำเป็นมาก
6. การจัดการข้ามวัฒนธรรมไทย-จีน	3.56	0.83	จำเป็นมาก
7. ระบบบัญชีและการภาษีอากรของจีน	3.22	0.62	จำเป็นปานกลาง
8. ระบบโลจิสติกส์ไทย - จีน	3.07	0.81	จำเป็นปานกลาง
9. การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน	3.59	0.89	จำเป็นมาก
10. เหตุการณ์ปัจจุบันในจีน	3.25	0.92	จำเป็นปานกลาง
11. กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับตลาดจีน	3.52	0.79	จำเป็นมาก
12. สหกิจศึกษา	3.54	0.88	จำเป็นมาก
13. การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	3.50	0.82	จำเป็นมาก
รวม	3.21	0.77	จำเป็นปานกลาง

จากตารางที่ 3-2 รายวิชาเอกเลือกในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 (S.D.= 0.77) ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D.= 0.89) ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

มีเพียง 1 รายวิชา ได้แก่ ภูมิศาสตร์กายภาพจีนเชิงธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 (S.D.= 0.73) ในภาพรวมมีความเห็นระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรธุรกิจจีน ส่วนที่หนึ่ง

ตารางที่ 4-1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์หรือมีความจำเป็นในการทำงาน

คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีความจำเป็นในการทำงาน		S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความซื่อสัตย์	3.59	0.89	จำเป็นมาก
2. ความมีระเบียบวินัย	3.56	0.83	จำเป็นมาก
3. ความอดทน	3.55	0.73	จำเป็นมาก
4. ความขยันขันแข็ง	3.50	0.82	จำเป็นมาก
5. ความวิริยะอุตสาหะและพากเพียรพยายาม	3.34	0.83	จำเป็นปานกลาง
6. ความรอบคอบ	3.07	0.81	จำเป็นปานกลาง
7. ความตรงต่อเวลา	3.53	0.81	จำเป็นมาก
8. ความอ่อนน้อมถ่อมตน	3.52	0.79	จำเป็นมาก
9. กล้าแสดงความคิดเห็น	3.22	0.62	จำเป็นปานกลาง
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.54	0.87	จำเป็นมาก
11. ความเสียสละ	3.25	0.92	จำเป็นปานกลาง
12. การทำงานเป็นทีม	3.53	0.81	จำเป็นมาก
13. ความสามัคคีในการทำงาน	3.21	0.77	จำเป็นปานกลาง
14. ความมีทัศนคติเชิงบวก	3.58	0.96	จำเป็นมาก
15. ความรักองค์กร	3.52	0.81	จำเป็นมาก
รวม	3.12	0.62	จำเป็นปานกลาง

ส่วนที่สอง

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการหรือตัวแทนมีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงานในสถานประกอบการ/บริษัท ตั้งแต่ระยะเวลา 10 ปีขึ้นไปจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ประเภทของการดำเนินธุรกิจเป็นการขายสินค้ากับจีน จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.9 ยอดขายของสถานประกอบการมากกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.9 จำนวนพนักงานในสถานประกอบการมากกว่า 1,001 คนขึ้นไป จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.4 ระยะเวลาทำธุรกิจกับจีนมากกว่า 10 ปี จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ค่าเสรีอาเซียนและเงิน สรุปได้ดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.9 จะมีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของไทยในการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน อย่างต่อเนื่อง สำหรับผลกระทบทางบวกต่อสถานประกอบการในการดำเนินธุรกิจจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน ในจำนวน 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีตลาดธุรกิจที่ใหญ่ขึ้น ได้รับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าจากการนำเข้าวัตถุดิบ การติดต่อทางการค้าจะมีความสะดวกมากขึ้น ผลกระทบทางลบต่อสถานประกอบการในการดำเนินธุรกิจจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางลบจำนวน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทำให้มีคู่แข่งที่มีศักยภาพสูง เข้ามาแข่งขันในตลาดมากขึ้น สินค้าจากประเทศสมาชิกที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่มีราคาถูกกว่าจะเข้ามาแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาดมากขึ้น และปัญหาอันเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน เนื่องจากเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี อันจะส่งผลให้ต้นทุนค่าจ้างบุคลากรสูงขึ้น ปัญหาที่สถานประกอบการจะต้องเผชิญเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน ได้แก่ ปัญหาความรู้ทางภาษาต่างประเทศของพนักงาน ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจจีน การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน รวมทั้งภาษาและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก สำหรับในด้านการเตรียมความพร้อมในการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและเงิน ผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันดังนี้

1) จัดอบรมพนักงานให้มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจจีนและพฤติกรรมผู้บริโภคของลูกค้าชาวจีน

2) พัฒนาบุคลากรทางด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาจีนให้สามารถนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารได้

3) สนับสนุนให้มีการจัดส่งบุคลากรไปศึกษาและดูงานในประเทศจีนและอาเซียน

4) สถานประกอบการควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการรับสมัครบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย โดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านความต้องการบุคลากรหลักสูตรธุรกิจจีน วิธีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านธุรกิจจีนใช้วิธีการสอบข้อเขียนและการสัมภาษณ์ สถานประกอบการส่วนใหญ่มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจจีน อยู่แล้วและมีแผนที่จะรับสมัครบุคลากรด้านธุรกิจจีนเพิ่มขึ้น สำหรับความรู้ของบุคลากรในสถานประกอบการที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจจีนควรมี ลำดับที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม การบริโภค หรือการทำธุรกิจของจีน ลำดับที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน หรือภาษาจีนทางธุรกิจ และลำดับที่ 3 ระเบียบปฏิบัติ หรือกฎหมายทางการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะกฎหมายและกฎระเบียบการค้าของประเทศจีน

ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการ คุณลักษณะทั่วไป 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่หนึ่ง มีความรู้ภาษาจีน และภาษาอังกฤษทั้งทางด้านการอ่านและการเขียน ลำดับที่สอง มีความรู้ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมจีน และลำดับที่สาม มีความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และการค้าของประเทศจีน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ลำดับแรก ลำดับที่หนึ่ง มีความสามารถด้านภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ลำดับที่สอง มีบุคลิกภาพที่ดีในการปฏิบัติงาน และลำดับที่สาม มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ มีน้ำใจและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ด้านข้อคิดเห็นเสนอแนะอื่นๆ ของสถานประกอบการ

1. ในการสื่อสารภาษาจีนควรมีการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งทางด้านการพูด อ่านและการเขียนทั้งภาษาจีนกลาง และภาษาจีนในแต่ละท้องถิ่นได้นอกจากภาษาจีนกลางแต่เพียงอย่างเดียว

2. นักศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีปัจจุบันไม่มีคุณภาพ ทำอะไรไม่เป็น สมารถทำงานน้อย ขาดความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ จิตสำนึกต่ำ ภาษาอังกฤษไม่ได้ เขียนจดหมายทางการไม่เป็น ไม่ใฝ่เรียนรู้ คิดไม่เป็น บริษัทพร้อมจะจ่ายเงินเดือน 16,000 – 20,000 บาท ต่อเดือน แต่ขอให้มีความสมบัติพื้นฐาน

3. ควรให้นักศึกษาหรือบัณฑิต มีการแสวงหาองค์ความรู้เพิ่มขึ้นให้ทันกับเหตุการณ์ของอาเซียน และเพิ่มศักยภาพของตนเองเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติให้ได้มากที่สุด

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการหรือตัวแทน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการหรือตัวแทน จำนวน 2 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหารหลักสูตรวิเทศธุรกิจจีน และหลักสูตรธุรกิจจีน สรุปผลได้ ดังนี้

1. ในด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นตัวแทนจากสถาบันการศึกษา ด้านธุรกิจจีน จากสถาบันการศึกษาของรัฐ 1 คน และเอกชน 1 คน มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าหลักสูตร ระยะเวลาปฏิบัติงานเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว 1 สถาบัน โดยผลิตบัณฑิตแล้วจำนวน 9 รุ่น (60 คน) สำหรับอีกสถาบันการศึกษานั้นยังไม่มีการผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร จะมีลักษณะเด่นของหลักสูตรแตกต่างกัน สถาบันของรัฐจะเน้นด้านวัฒนธรรมและประเพณีของจีน การทำธุรกิจควบคู่กับการเรียนภาษาจีน สถาบันการศึกษาเอกชนจะเน้นองค์ประกอบหลักของการทำธุรกิจ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยและจีน วัฒนธรรมการทำธุรกิจของจีน

3. สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรธุรกิจจีน นอกจากจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน มีบุคลิกลักษณะที่ดี และความรู้ในเชิงธุรกิจแล้ว ยังจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

บทสรุป อภิปรายผล และข้อคิดเห็นเสนอแนะ

บทสรุป

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์และผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนที่มีต่อความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีน

จากผลการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีนจะมีผลกระทบตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด ผลกระทบทางบวกก็คือ สามารถขยายตลาดได้กว้างขวางยิ่งขึ้น รองลงมาคือ โอกาสพัฒนาธุรกิจสู่ความเป็นสากล ผลกระทบทางลบคือ การมีคู่แข่งมากขึ้น รองลงมาคือ เสียเปรียบต้นทุนการผลิตและแรงงาน

2. เพื่อศึกษาความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกของไทย

การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและจีนส่งผลทำให้สถานประกอบการในเขตพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกของไทยมีความจำเป็นเร่งด่วนในการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนในอนาคต ส่วนใหญ่มีการวางแผนรับบุคลากรที่มีความรู้ด้านธุรกิจจีน การสรรหาบุคลากรใช้วิธีการสอบข้อเขียนและการสัมภาษณ์ ความรู้พิเศษที่ต้องการมากที่สุด ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม การบริโภค หรือการทำธุรกิจของจีน

สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตที่จำเป็นในการทำงาน 5 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ภาษาจีน และภาษาอังกฤษทั้งทางด้านการอ่านและการเขียน รองลงมาคือ มีความรู้ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมจีน และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และการค้าของประเทศจีน มีความรู้ทางการตลาดเกี่ยวกับธุรกิจจีน และควรมีความรู้ในหลายด้านเพื่อที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนของสถานประกอบการเพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนและจีน อภิปรายผลได้ดังนี้

การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ส่งผลให้เกิดความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจจีนมากขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับผลการศึกษาของอักษรศรี พานิชสาส์น (2554) ที่ว่าควรมีการพัฒนาหลักสูตรด้านจีนศึกษาและระบบการพัฒนากำลังคนเพื่อให้มีกำลังคนที่เพียงพอสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่ขยายตัวมากขึ้น และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555) ระบุว่าปัญหาสำคัญที่สถานประกอบการจะต้องเผชิญเมื่อไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและจีนก็คือ ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ด้านหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตรธุรกิจจีนที่มีความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการทำงานทั้งวิชาเอกบังคับ รายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงรายวิชาเดียวคือ การจัดการธุรกิจส่งออกและนำเข้ากับประเทศจีน รองลงมามี 2 รายวิชา ได้แก่ ภาษาจีนเชิงธุรกิจ และกฎหมายการค้าและการลงทุนในประเทศจีน ด้านวิชาเอกเลือก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีเพียงรายวิชาเดียวคือ การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจีน

ด้านศักยภาพการผลิตกำลังคนด้านธุรกิจจีนรองรับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ถึงแม้ว่าสถาบันการศึกษาของไทยจะจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับจีนมาเป็นระยะเวลานานแล้วก็ตามส่วนใหญ่เน้นการสอนภาษาจีนมากกว่าที่จะเรียนรู้ในทางธุรกิจหรือเศรษฐกิจจีนอย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (2552) ที่ระบุว่า ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในไทยมีการเปิดหลักสูตรด้านจีนศึกษามากขึ้น ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท แต่ส่วนใหญ่จะเน้นการสอนภาษาจีน (จีนกลาง) มีวิชาที่เกี่ยวกับธุรกิจจีนโดยตรงน้อยมาก สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านธุรกิจจีนโดยตรง มีจำนวน 2 สถาบัน เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ 1 แห่ง และเอกชน 1 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2555) และส่วนใหญ่ความรู้ที่ได้รับยังขาดความเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติงานจริง

ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

1. ควรมีการกำหนดแนวทางเชิงกลยุทธ์เร่งรัดการผลิตบัณฑิตด้านธุรกิจจีนที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นองค์ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานจริง สามารถประยุกต์ความรู้เข้ากับการทำงาน ในลักษณะการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่และสหกิจศึกษา
2. เน้นองค์ความรู้ควบคู่กับภาคปฏิบัติมากขึ้น เช่น ควรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะของการศึกษาและดูงานในสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจกับจีน
3. สถาบันการศึกษาควรเน้นรายวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้ผู้เรียนสนใจที่ประกอบธุรกิจด้วยตนเอง และการปลูกฝังจิตสำนึกการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่แก่นักศึกษาที่สนใจ

เอกสารอ้างอิง

- กรวิทย์ ตันศรี (2554). บทความเรื่อง ประเทศไทย..จะก้าวข้ามปัญหาการขาดแคลนแรงงานอย่างไร?. ธนาคารแห่งประเทศไทย. หน้า 1. กรุงเทพฯ. มปป.
- นันทนา คชเสนี. (2554). การเตรียมความพร้อมการผลิตกำลังคนสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยอาเซียน. กรุงเทพฯ. มปป.
- พัชรราวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ. (2550). การเพิ่มผลิตภาพกำลังแรงงานอาเซียน. สถาบันเอเชียศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). การศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.
- อักษรศรี พานิชสาส์น. (2554). ยุทธศาสตร์กำลังคน เพื่อรองรับกระแสเงินภีวทัศน์. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. กรุงเทพฯ. มปป.
- Michael G. Plummer and Chia Siow Yue. (2009). **Realization the ASEAN Economic Community A Comprehensive Assessment**. Institute of Southeast Asian Studies. Singapore.
- Peter A. Petri, Michael G. Plummer and Fan Zhai. **The Economics of the ASEAN Economic Community**. 2010
- World Trade Organization. (2011). **Regional Trade Agreement**. Retrieved January 20, 2011. From http://www.wto.org/english/tratop_e/region_e/region_e.htm
- Thorpe Richard. (2001). **The impact of Asia in the 20 st century**. Global Change. New York:Palgrave Publishers, 25